

Paragraf 6

Ärendenummer TF2024/1354

Utökad budget för investeringsprojekt Nytt avloppsreningsverket, Vappa 15:3

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att:

1. Utöka budgeten för investeringsprojektet Nytt avloppsreningsverk genom omfördelning av budgetmedel inom vatten- och avloppsverksamhetens enskilda projekt enligt bilaga.

Reservationer

Ingvar Magnusson (NE) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Jag reserverar mig mot beslutet, med hänvisning till att jag inte känner mig trygg och tillräckligt informerad om förutsättningarna för ett så radikalt beslut. Beslutsunderlaget är alldeles för knapphändigt – och tiden för knapp - för ett beslut om ett särdeles högre belopp, och som kan få konsekvenser för vår viktiga dricksvattenförsörjning.

Jag har därför yrkat på återremiss och konstruktivt föreslagit att Tekniska nämnden bjuds in till ett informationsmöte under exempelvis en förmiddag, där de som vill kan ställa frågor och föra diskussion. Eftersom Kommunstyrelsen sedan ska ta över ärendet var min tanke att dess ledamöter med fördel kunde bjudas in till mötet. Mitt förslag var att informationen skulle hållas tisdagen den 11 februari, då KSAU sammanträder. Det hade blivit en bra grund inför ett beslut på Tekniska nämndens ordinarie möte den 13 februari, och på kommunstyrelsens möte den 25 februari. Vi hade inte tappat någon tid med den beslutsgången. Men vi hade rivit stuprör. Jag beklagar att nämndens majoritet anser att den kan fatta beslut utan att vara fullt insatt i ärendet. Jag hoppas att Kommunstyrelsen inte gör det.

Särskilda yttranden

Ingvar Magnusson (NE) lämnar särskilt yttrande:

Jag skickar med några av de frågor jag skulle ha ställt på informationsmötet. Varje fråga i sig kanske inte är helt avgörande för ett ja eller ett nej till utökad ram, men tillsammans bildar de en helhet som är helt avgörande för den som vill förstå det här ärendet:

- Varför är det så bråttom att ta detta beslut just i dag? Det är ju inte ovanligt att vi successivt överskrider en projektbudget "under resans gång" och hanterar det senare när vi vet mer om konsekvenserna för totalbudgeten?
- Vad är orsaken till att kalkylen för mängden avloppsvatten nu spricker när exempelvis inflyttningen minskar, samtidigt som vi säljer mindre och mindre råvatten? Detta faktum har ju blivit ett problem för vår intäktssida. Hur ser beräkningarna ut? Dvs, varför har vi överhuvudtaget ett problem?
- I beskrivningen av ärendet står att "Risken för stilleståndskostnader på 10 mkr/månad minskar vid skyndsamt beslutshandling ... och om ingen överprövning av upphandling sker". Betyder det att en överprövning kan kosta oss 10 mkr i månaden? Tar vi höjd för det? Är det inte ett skäl till att låta processen ha sin gång och fatta beslut om ny budget när vi vet mer?
- Vem/vilka är ansvariga för projekteringen, till vilken del kan konsultförsäkringar ersätta oss för konsekvenserna med felprojekterade bygghandlingar? Har vi påbörjat någon process?
- Hur ser en aktuell slutkostnadsprognos ut?
- Vad är det för brister i våra bygghandlingar som nu uppdagats?
- Hur ser fördelningen ut för aktuella merkostnader vad gäller pumpar och markarbeten?
- Hur stor är totala entreprenadkostnaden respektive byggherrekostnaden, samt vårt risktillägg för "ätor"?
- Hur stor del av vårt risktillägg är redan "förbrukad" och vad har vi använt det till?
- Hur ser vårt kontrakt ut med NCC, exempelvis entreprenad- och ersättningsform för eventuellt olika delar av entreprenaden?

Beskrivning av ärendet

Den 2 maj 2023 beslutade kommunstyrelsen (KS2022/1066) om genomförande av byggnation av nytt avloppsreningsverk på fastighet Vappa 15:3. Av investeringsprojektets totala byggtid har projektet pågått strax över ett år. Projektet måste vara klart i början av år 2028, i enlighet med miljötillstånd.

Efter strax över ett års byggtid har det framkommit att det finns betydande brister i framtagna byggnationshandlingar, vilket har inneburit en tidsmässig förskjutning i projektet och högre utgifter än beslutad projektbudget. Förskjutningen i tid har kunnat hanteras inom projektet och projektets sluttid bedöms hållas. Att hålla sluttiden är också av yttersta vikt med anledning av miljötillstånd.

Orsakerna till ökade utgifter och behov av utökad budgetram består av två delar; ökad entreprenadutgift för byggnation av avloppspumpstationer och bygg- och markentreprenaden.

Byggnation av avloppspumpstationer för pumpning av avloppsvatten från befintligt avloppsreningsverk till nytt avloppsreningsverk har ökad entreprenadutgift. Den ökade entreprenadutgiften består av att de ingående dimensionerande parametrarna har förändrats i takt med att ytterligare planering av förutsättningarna har genomförts. Detta har resulterat i att mängden avloppsvatten som avloppspumpstationerna byggs för att klara av att pumpa från befintligt avloppsreningsverk till nytt avloppsreningsverk har ökat kraftigt och därmed har även investeringsutgiften för avloppspumpstationerna ökat markant.

Ökad entreprenadkostnad för bygg- och markentreprenaden beror främst på bristfälliga byggnationshandlingar som genererat ökade schaktmängder och tillkommande masshantering. Bristerna i underlaget är så omfattande och överskrider det normala i ett byggprojekt, varför den budget för ändrings- och tillägsarbeten som finns i projektet inte räcker till.

För att hålla sluttiden krävs en fortsatt framdrift i investeringsprojektet, vilket i sin tur innebär utökad investeringsbudget. Just nu är projektet i fas med att upphandla en delentreprenad för att bygga två avloppspumpstationer, som ska pumpa avloppsvattnet från det gamla avloppsreningsverket till det nya. Om de kommande nya avloppspumpstationerna inte är i full drift i enlighet med tidplanen, riskerar det nya avloppsreningsverket inte att kunna starta provningar inom utsatt tid. Risken är då att entreprenörerna drabbas av stillestånd och stilleståndskostnader uppkommer. Dessutom ökar då också byggherrekostnaderna med anledning av förskjuten tidplan. Sammantaget bedöms denna risk till 10 miljoner kronor per månad i kostnad för stillestånd. Risken för stilleståndskostnader minskar vid skyndsamt beslutshandling av utökad investeringsbudget och om ingen överprövning av upphandling sker.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Den beslutade investeringsbudgeten för byggnation av nytt avloppsreningsverk är 1 260 miljoner kronor. Ökade utgifter har uppstått och fördyringar har identifierats under genomförandefasen. Ökade utgifter beror på bristfälliga byggnationshandlingar, som orsakat ökade entreprenadutgifter på grund av ökade volymer och större dimensioner. Risken för ytterligare fel i byggnationshandlingarna och därmed risk för kostnadsökningar bedöms idag som låg och bör därmed hanteras inom den föreslagna budgeten.

Orsakerna till ökade utgifter har analyserats. Möjligheter och risker har noga genomlysts samt arbetas vidare med inom projektorganisationen. Slutsats är att de ökade utgifterna inte går att inrymma inom beslutad budget för investeringsprojektet. Förslag på ny investeringsbudget redogöres för i bilaga.

I 10-åriga investeringsplan för 2025-2034 bedömer vatten- och avloppsverksamheten att övriga investeringsprojekts utgifter kan reduceras och därmed omfördelas för att täcka fördyringen för investeringsprojektet Nytt avloppsreningsverk. Med en omfördelning av budgetmedel kan investeringsprojektet Nytt avloppsreningsverk fortlöpa enligt plan för resterande del av genomförandetiden.

Brukningsavgiften, som är en del av taxan för vatten och avlopp kommer under en tio-årsperiod inte att påverkas av denna justering, då totala investeringsbudgeten för verksamheten inte utökas.

Att inte riskera stilleståndskostnader med 10 miljoner kronor per månad behöver noggrant beaktas. Stilleståndskostnader belastar driftbudgeten och påverkar brukningsavgiften.

Bilaga:

Ny investeringsbudget för nytt avloppsreningsverk, Vappa 15:3, daterad 2025-01-28 (sekretess enligt OSL 19 kap 3§)

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att:

1. Utöka budgeten för investeringsprojektet Nytt avloppsreningsverk genom omfördelning av budgetmedel inom vatten- och avloppsverksamhetens enskilda projekt enligt bilaga.

Yrkanden

Ingvar Magnuson (NE) yrkar på återremiss. Om ärendet beslutas idag yrkar Ingvar Magnusson på avslag.

Beslutsgång

Ordförande börjar med att fråga nämnden om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Ingvar Magnussons yrkande. Nämnden beslutar att ärendet avgörs idag.

Ordförande frågar vidare om ärendet ska bifallas enligt förvaltningens förslag eller avslås enligt Ingvar Magnussons yrkande. Nämnden beslutar att bifalla enligt förvaltningens förslag.

Kopia till:
Kommunstyrelsen för åtgärd